

واحد کار ۲: توانایی ترسیم الگوی دامن
شماره‌ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴۱-۲۲

پیمانه‌ی مهارتی: توانایی ترسیم الگوی انواع دامن
شماره‌ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲

استاندارد مهارت: نازک دوزی زنانه درجه‌ی ۲ (الگو)
شماره‌ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴/۲/۴

شکل ۳۰-۲ ▶

برای افرادی که اختلاف کمر و باسن آنان زیاد است یا دارای شکم برآمده یا پهلوهای قوس دار هستند، باید دو پنس* در قسمت جلوی الگو در نظر گرفت.

استاندارد مهارت: نازک دوزی زنانه درجه ۲ (الگو)
شماره‌ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴/۲/۴

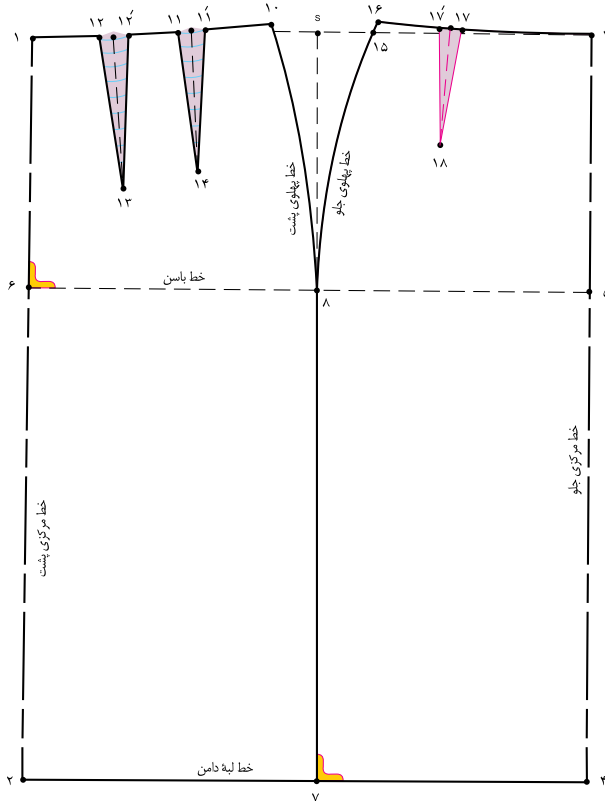
پیمانه‌ی مهارتی: توانایی ترسیم الگوی انواع دامن
شماره‌ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲

واحد کار ۲: توانایی ترسیم الگوی دامن
شماره‌ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴۱-۲۲

آزمون نظری

با توجه به شکل الگوی روبه‌رو، که برای اندام متناسب ترسیم شده، به سؤالات زیر پاسخ دهید:

۱. فاصله‌ی (۴ . ۲) برابر است با. . . . .
۲. فاصله‌ی (۷ . ۲) برابر است با. . . . .
۳. فاصله‌ی (۶ . ۱) برابر است با. . . . .
۴. فاصله‌ی (۱۰ . ۱) برابر است با. . . . .
۵. فاصله‌ی (۱۵ . ۳) برابر است با. . . . .
۶. اندازه‌ی (۱۶ . ۱۵) برابر است با. . . . . سانتی متر.

الف. صفر - ۱/۲۵ ج. ۱۰-۲

ب. ۱/۵ د. ثابت نیست

۷. از «نقطه‌ی ۱» حدوداً. . . . . سانتی متر گونیا شود.

الف. ۱-۲ ج. ۱۰-۴

ب. ۵/۱۰ د. ۲-۳

۸. طول پنس‌های «۱۷. ۱۷. ۱۸» و «۱۱. ۱۱. ۱۴» و «۱۳. ۱۲. ۱۲» به ترتیب عبارت اند از:

الف. ۸، ۱۰ و ۱۲ سانتی متر ج. ۱۲، ۱۴ و ۱۵ سانتی متر

ب. ۱۰، ۱۲/۵ و ۱۴ سانتی متر د. ۱۰، ۱۲ و ۱۴ سانتی متر

روش اول فون کردن دامن

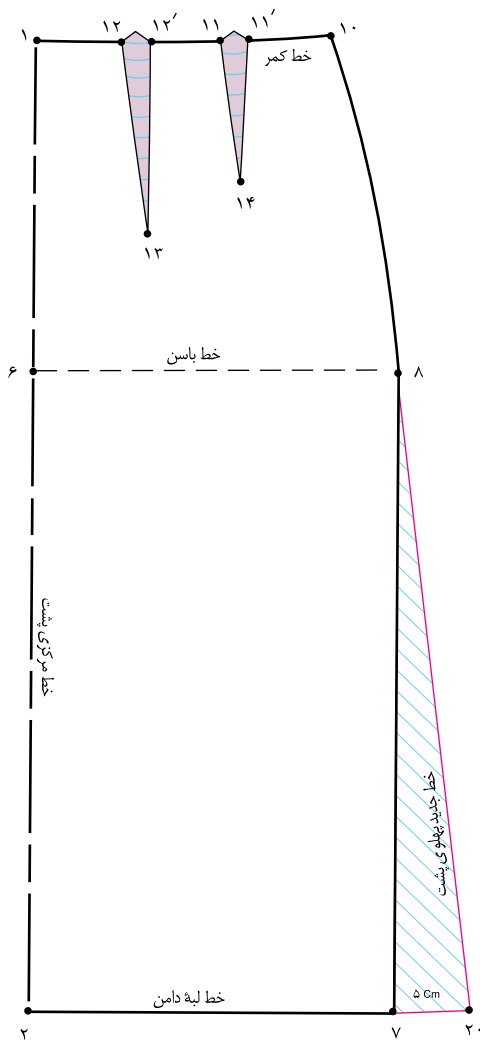

▲ شکل ۲-۳۱

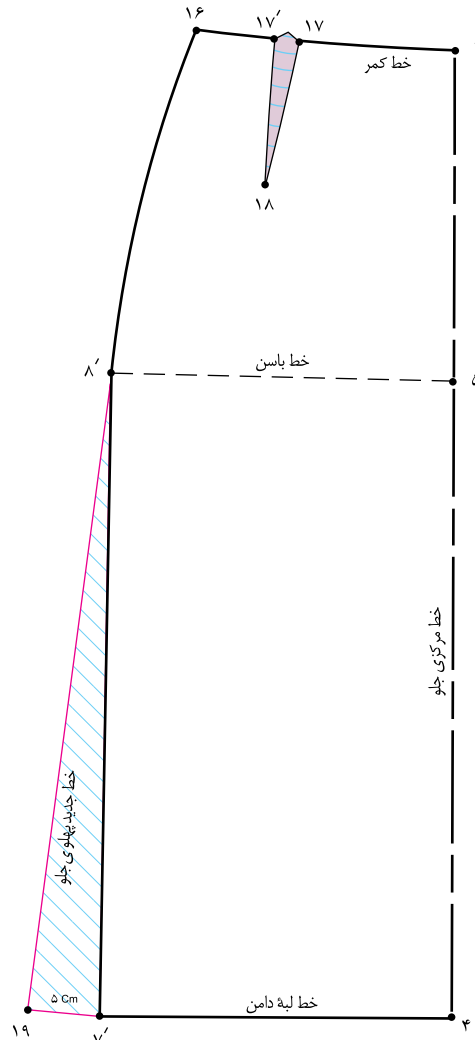
استاندارد مهارت: نازک دوزی زنانه درجه ۲ (الگو)
شماره‌ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴/۲/۴

پیمانه‌ی مهارتی: توانایی ترسیم الگوی انواع دامن
شماره‌ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲

واحد کار ۲: توانایی ترسیم الگوی دامن
شماره‌ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴۱-۲۲

▲ شکل ۳۳-۲

▲ شکل ۳۲-۲

□ این عمل جهت جلوگیری از افتادگی خطوط پهلو انجام می شود. (شکل های ۳۳ و ۳۲-۲)

□ به نظر شما هنرجویان عزیز، چرا این افتادگی در خط پهلو در صورت دادن اوزمان به وجود می آید؟ چه راه حل دیگری جهت رفع این مشکل پیشنهاد می شود؟

□ در این روش، اگر از نقاط «۷ و ۷» به اندازه‌ی دلخواه (حداقل «۱/۵ سانتی متر» و حداکثر* «۶ سانتی متر») در لباس های معمولی بیرون بیاید، نقاط «۱۹ و ۲۰» به دست می آید.

□ قبل از وصل خطوط «۸ . ۱۹ و ۲۰ . ۸» طول خطوط «۷ . ۸ و ۷ . ۸» را اندازه بنزید و از نقاط «۸ و ۸» به اندازه‌ی این خطوط به نقاط «۱۹ . ۲۰» وصل کنید.

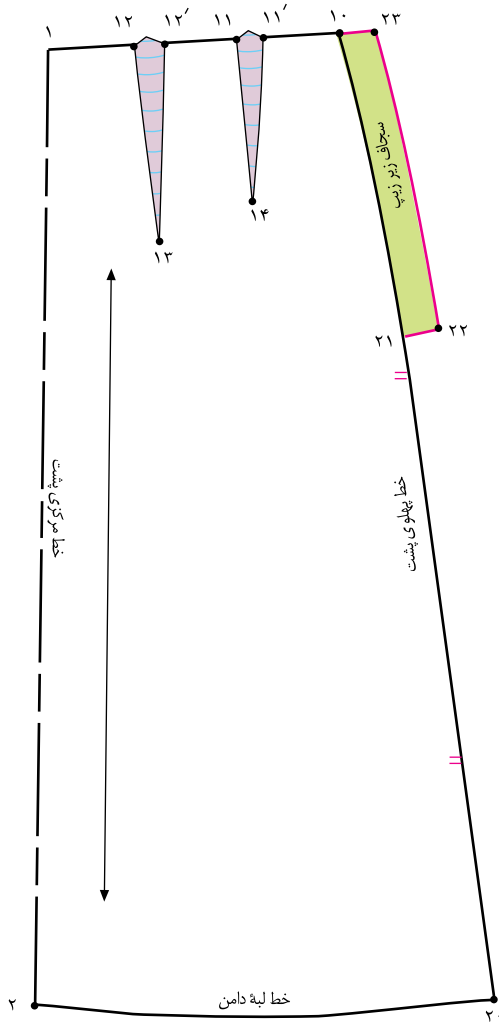

* در لباس های شب و عروس، با توجه به جنس و مدل این اندازه می تواند بیش تر باشد (دقت کنید در صورتی که مقدار اوزمان زیاد باشد گشادی لبه ی دامن در قسمت پهلو نمایان می شود. در این حالت دامن خوش فرم دیده نمی شود.)

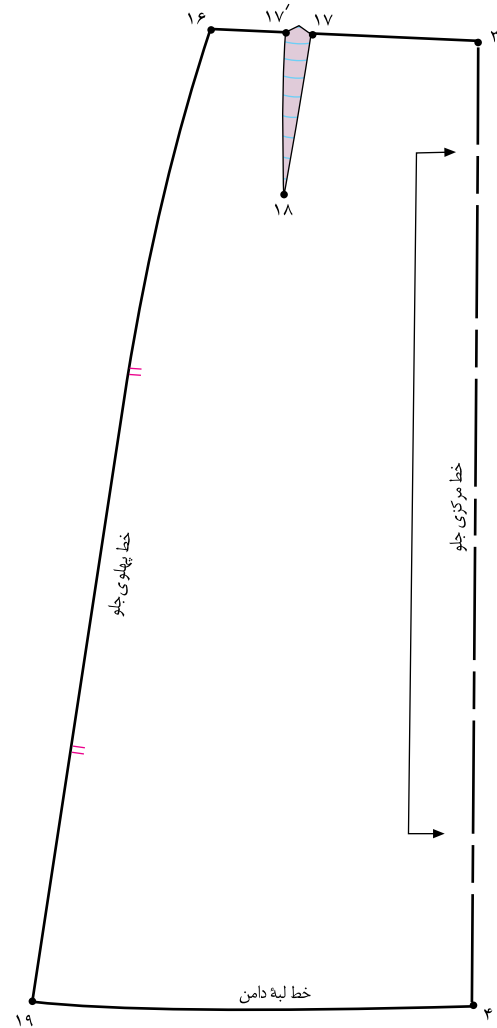
استاندارد مهارت: نازک دوزی زنانه درجه ی ۲ (الگو)
شماره ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴/۲/۴

پیمانه ی مهارتی: توانایی ترسیم الگوی انواع دامن
شماره ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲

واحد کار ۲: توانایی ترسیم الگوی دامن
شماره ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲۲

▲ شکل ۲-۳۵

▲ شکل ۲-۳۴

کام دوم

□ علامت «راستای پارچه» و «دولای باز یا بسته» را مطابق مدل روی الگوها مشخص کنید.
□ این الگوها آماده برش یا مدل سازی است (شکل های ۳۴ و ۳۵).

□ در خطوط پهلو «علامت موازنه» را مشخص کنید.
□ در این مدل محل قرارگیری «سجاف زیر زیپ» در خط پهلو است، عیناً مانند روش قبلی «سجاف زیر زیپ» انجام دهید، با این تفاوت که باید خط بیرونی سجاف در پهلو خط «۲۳. ۲۲» موازی با خط «۲۱» باشد و به وسیله ی خط کش مخصوص پهلو ی دامن رسم شود. (شکل ۲-۳۵)

<p>واحد کار ۲: توانایی ترسیم الگوی دامن شماره‌ی شناسایی: ۸۸-۷-۹۱/۴۱/۲/۴۱-۲۲</p>	<p>پیمانه‌ی مهارتی: توانایی ترسیم الگوی انواع دامن شماره‌ی شناسایی: ۸۸-۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲</p>	<p>استاندارد مهارت: نازک دوزی زنانه درجه‌ی ۲ (الگو) شماره‌ی شناسایی: ۸۸-۷-۹۱/۴/۲/۴</p>
---	--	--

آزمون پایانی

هنرجویان محترم در این صفحه جهت بررسی دامن فون با آثار طراحان لباس آشنا می‌شوید.

▲ شکل ۲-۳۶

آیا می‌توانید الگوهای فون این مدل‌ها را ترسیم کنید؟

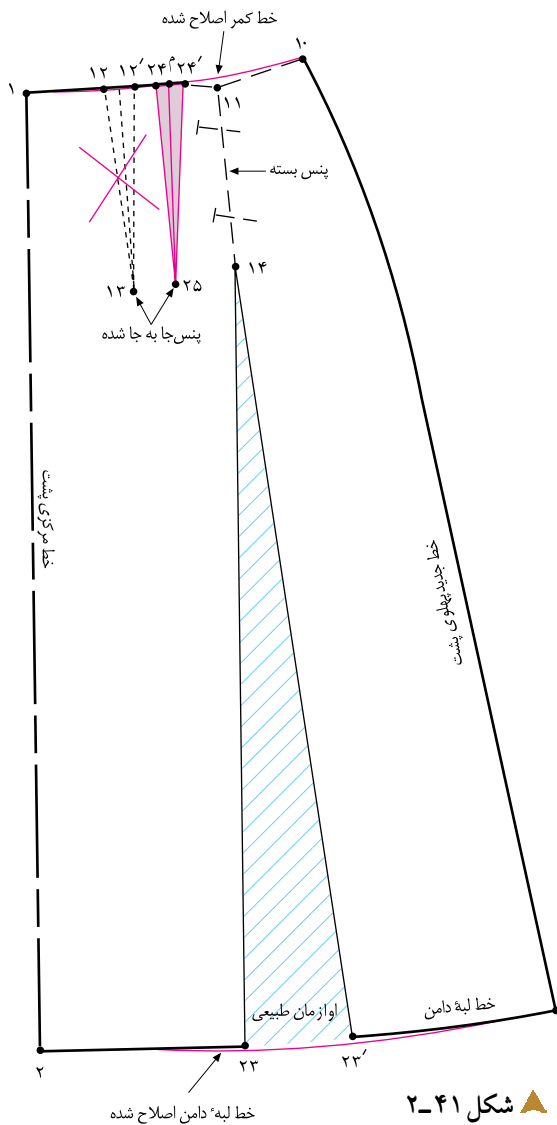
روش دوم فون کردن دامن

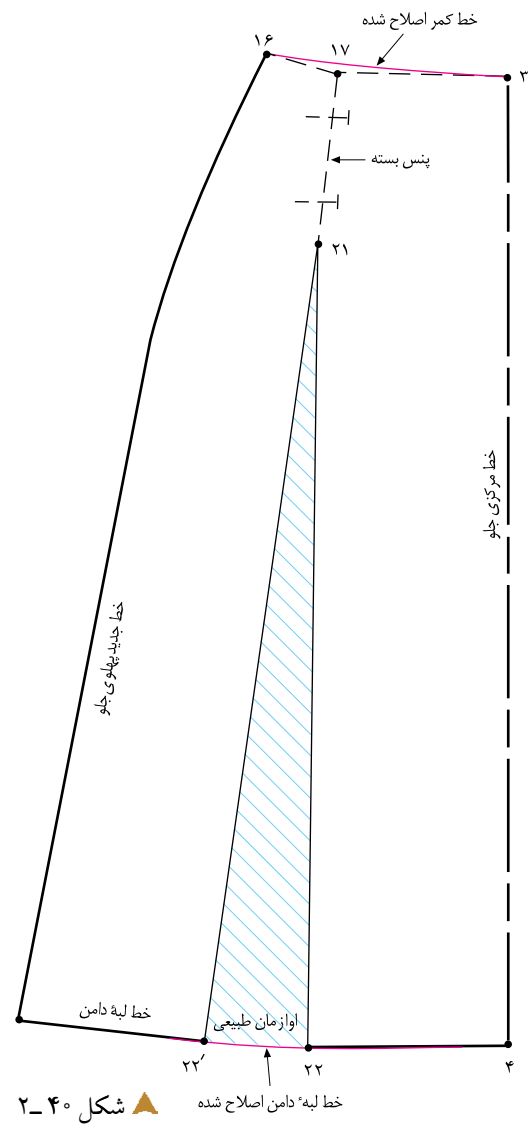
▲ شکل ۲-۳۷

▲ شکل ۲-۴۱

▲ شکل ۲-۴۰

کام دوم

- پنس «۲۱ □ ۱۷ □ ۱۷' □ ۱۴ □ ۱۱ □ ۱۱'» را به سمت پهلوها تا کنید سپس آن‌ها را ببندید.
- از بستن پنس‌ها، اوازمانی متناسب با بسته شدن پنس‌ها به وجود می‌آید، نام این اوازمان‌ها «اوازمان‌های طبیعی» است.
- زیر اوازمان‌های به وجود آمده کاغذ بچسبانید.
- خطوط لبه‌ی دامن و خط کمر را به وسیله‌ی خط کش مخصوص

اصلاح کنید. (شکل‌های ۴۱ و ۴۰-۲)

□ فاصله‌ی «۱۰ □ ۱» در قسمت پشت را مشخص کنید*

□ «نقطه‌ی م» به دست می‌آید. (شکل ۴۱-۲)

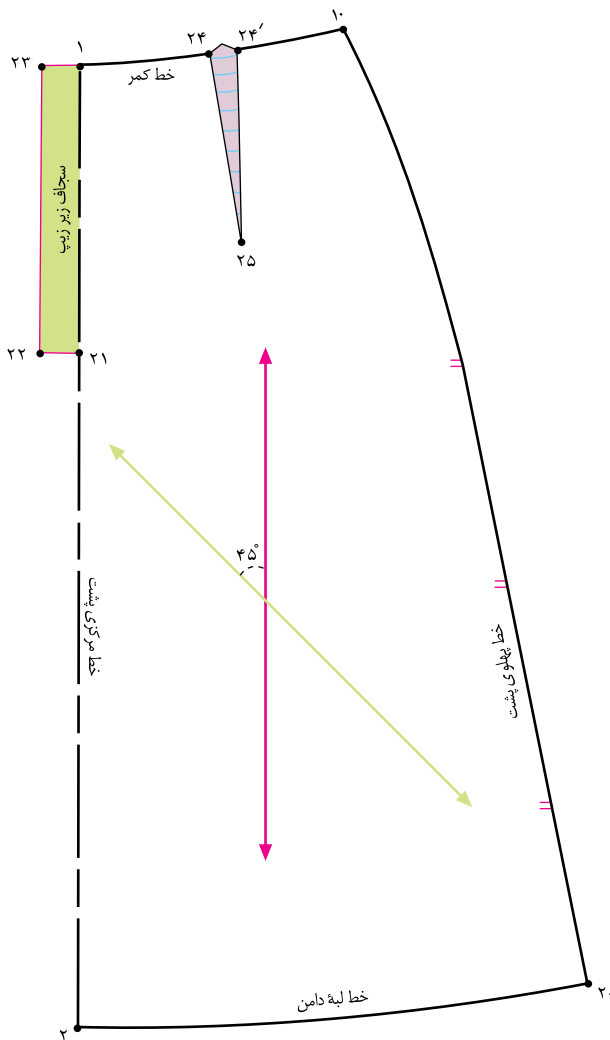
□ از این نقطه‌ی پرسی به اندازه‌ی طول و پهنای پنس پشت (پنس جابه‌جا

شده) رسم کنید. پنس «۲۵ □ ۲۴' □ ۲۴» به دست می‌آید.

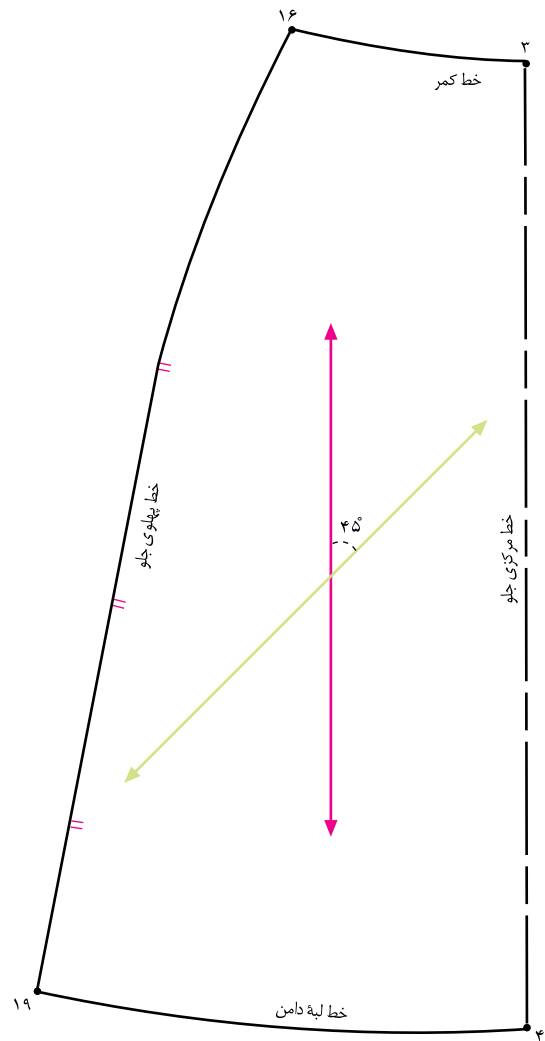
استاندارد مهارت: نازک دوزی زنانه درجه ۲ (الگو)
شماره شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴/۲/۴

پیمانه‌ی مهارتی: توانایی ترسیم الگوی انواع دامن
شماره شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲

واحد کار ۲: توانایی ترسیم الگوی دامن
شماره شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴۱-۲۲

▲ شکل ۲-۴۳

▲ شکل ۲-۴۲

□ در خطوط پهلو، علامت موازنه را مشخص کنید.

□ در این مدل، باروش علامت «راستای پارچه دولای باز» روی

اریب، آشنا می شوید.

□ ابتدا خط «راستای پارچه» را رسم کنید. از سمتی که «خط

راستا» به طرف خط مرکزی است، خطی با زاویه «۴۵ درجه»

رسم کنید. در این مدل، خطوط مرکزی جلو و پشت روی دولای

باز قرار می گیرد (خط سبز و خط اریب پارچه).

□ این الگوها آماده برش یا مدل سازی است. (شکل های ۴۳ و

۴۲)

□ به نظر شما هنر جویان عزیز، آیا می توانیم خطوط مرکزی جلو و

پشت را روی دولای بسته پارچه قرار دهیم، شما چه راه حلی پیشنهاد

می کنید؟

روش سوم فون کردن دامن

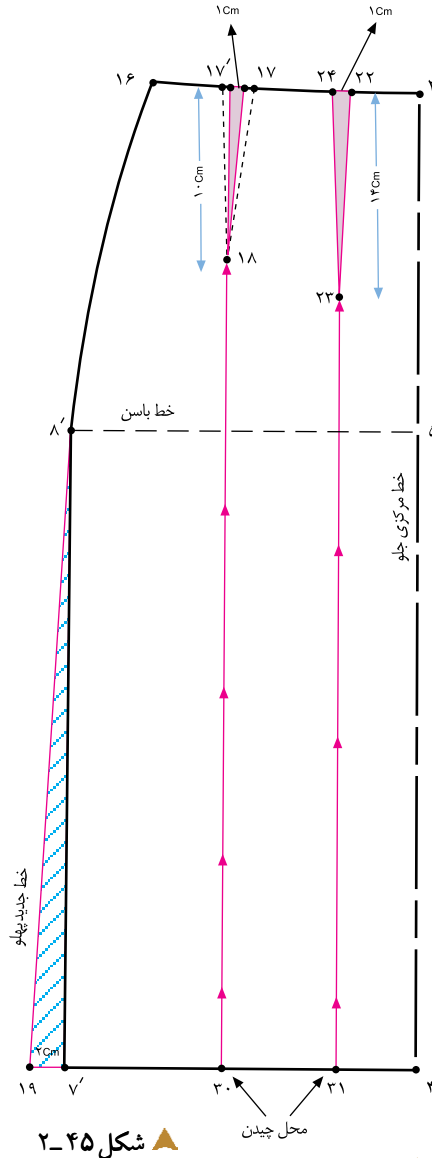
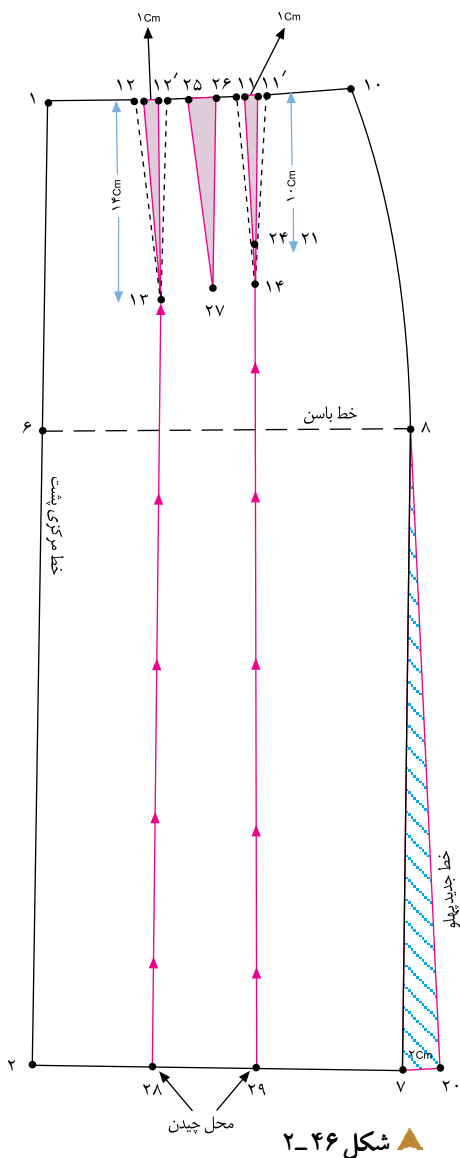

▲ شکل ۴۴-۲

استاندارد مهارت: نازک دوزی زنانه درجه ۲ (الگو)
شماره شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴/۲/۴

پیمانه‌ی مهارتی: توانایی ترسیم الگوی انواع دامن
شماره شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴/۲/۴

واحد کار ۲: توانایی ترسیم الگوی دامن
شماره شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴/۲/۴

مانند روش های قبلی، از خط پهلوها به اندازه‌ی دلخواه، اوزمان داده شود.

همان طور که در روش قبلی آموزش داده شد، باید بلندی و پهنای پنس‌ها در جلو و پشت یک اندازه شود.

از پهنای پنس‌های جلو و پشت « $17 \square 17'$ و $11 \square 11'$ و $12 \square 12'$ » به ترتیب « 1 سانتی متر» کم کنید.

۱ سانتی متر = $12 \square 12'$ و $11 \square 11'$ و $17 \square 17'$

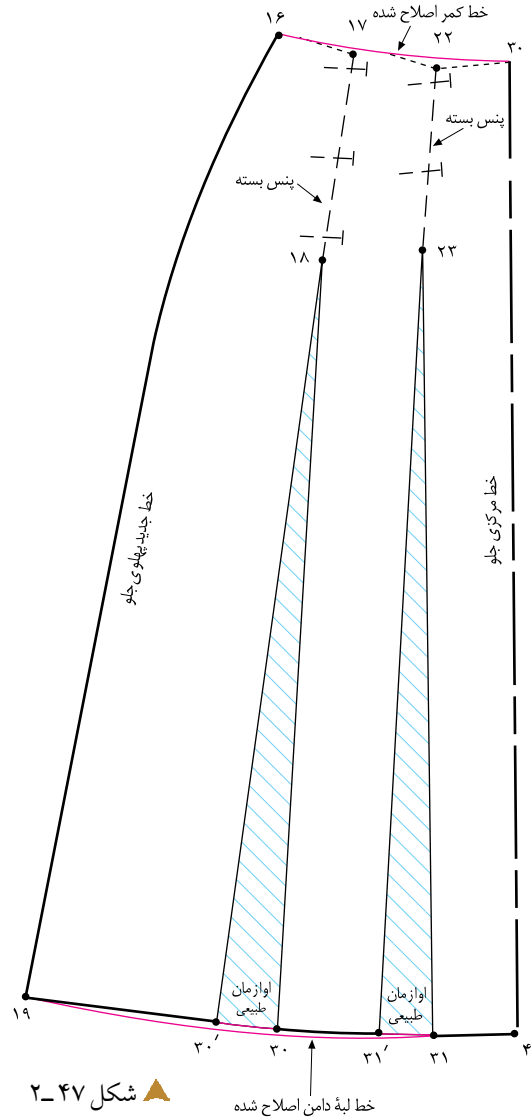
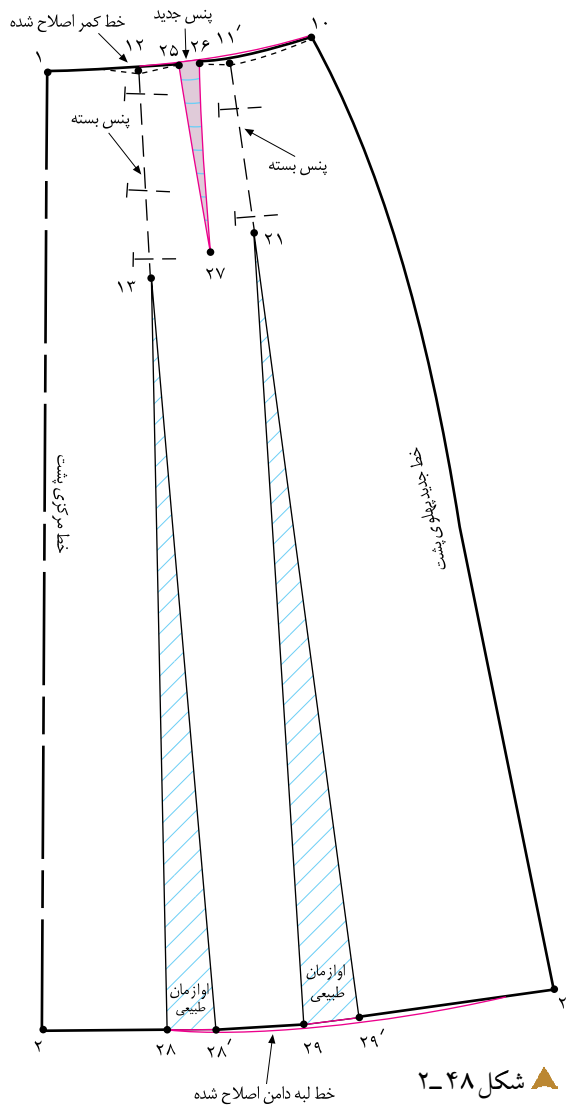
طول پنس‌ها « $18 \square 17'$ و $17 \square 21$ و $11 \square 11'$ »

۱۰ سانتی متر = $18 \square 17$ و $21 \square 11$

یک سوم فاصله‌ی « $3 \square 16$ » را مشخص کنید. از این نقطه پرسی به طول « 14 سانتی متر» و عرض « 1 سانتی متر» رسم کنید (شکل ۲-۲۹).

از انتهای پنس‌های جلو و پشت نقاط « 23 و 18 و 14 و 13 » خطوطی موازی با خطوط مرکزی جلو و پشت رسم کنید (شکل‌های ۴۶ و ۲-۴۵).

از خط لبه‌ی دامن خطوط انتهای پنس‌ها را قیچی کنید.

گام دوم

□ فاصله ی «۱۰ □ ۱» را مشخص کنید. از این نقطه پنسی به
 طول «۱۴ سانتی متر» و عرض «۲ سانتی متر» رسم کنید (شکل
 ۲-۴۸)

۲ سانتی متر = ۲۶ □ ۲۵

۱۴ سانتی متر = ۲۷ □ ۲۵

پنس جدید پشت = ۲۷ □ ۲۶ □ ۲۵

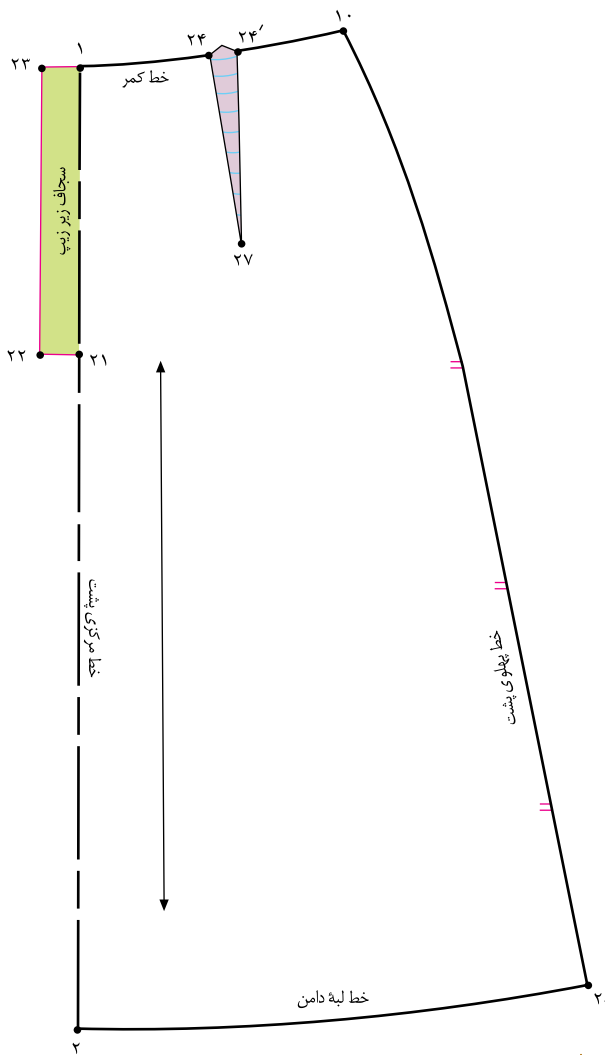
□ پنس های «۲۲ □ ۲۳ □ ۲۴ □ ۱۷ □ ۱۷ □ ۱۸ □ ۱۱ □
 ۱۱ □ ۲۱ □ ۱۲ □ ۱۲ □ ۱۳» را به سمت پهلو تا کنید و ببندید.
 □ زیر اوازمان های به وجود آمده کاغذ بچسبانید (شکل های ۴۸ و
 ۴۷).

□ اوازمان طبیعی = ۳۱ □ ۳۱ □ ۳۰ □ ۳۰ □ ۲۹ □ ۲۹ □ ۲۸ □ ۲۸.
 □ خطوط لبه ی دامن و کمر را به وسیله ی خط کش مخصوص

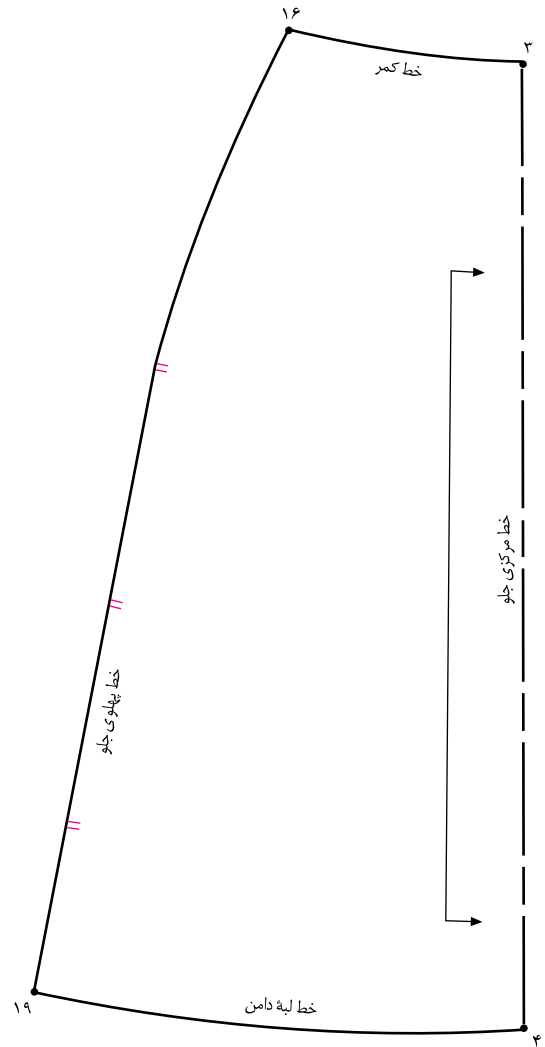
استاندارد مهارت: نازک دوزی زنانه درجه ۲ (الگو)
شماره شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴/۲/۴

پیمانه‌ی مهارتی: توانایی ترسیم الگوی انواع دامن
شماره شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲

واحد کار ۲: توانایی ترسیم الگوی دامن
شماره شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴۱-۲۲

▲ شکل ۲-۵۰

▲ شکل ۲-۴۹

□ این الگوها آماده برش یا مدل سازی اند (شکل های ۴۹ و ۵۰-۲).

□ در خطوط پهلو، «علامت موازنه» را مشخص کنید.

□ علامت «راستای پارچه» و «دولای باز یا بسته» را روی الگوهای

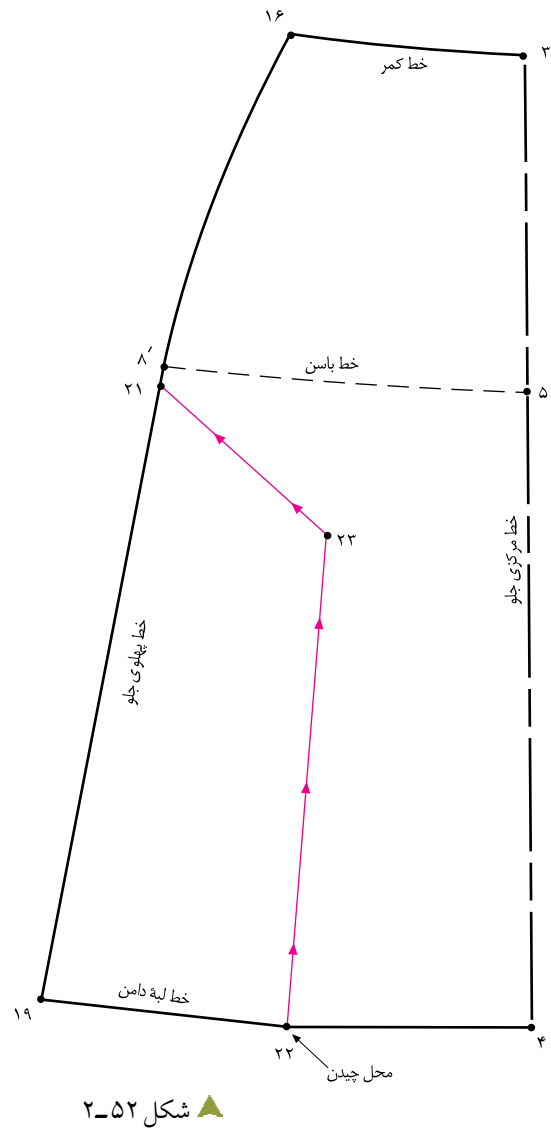
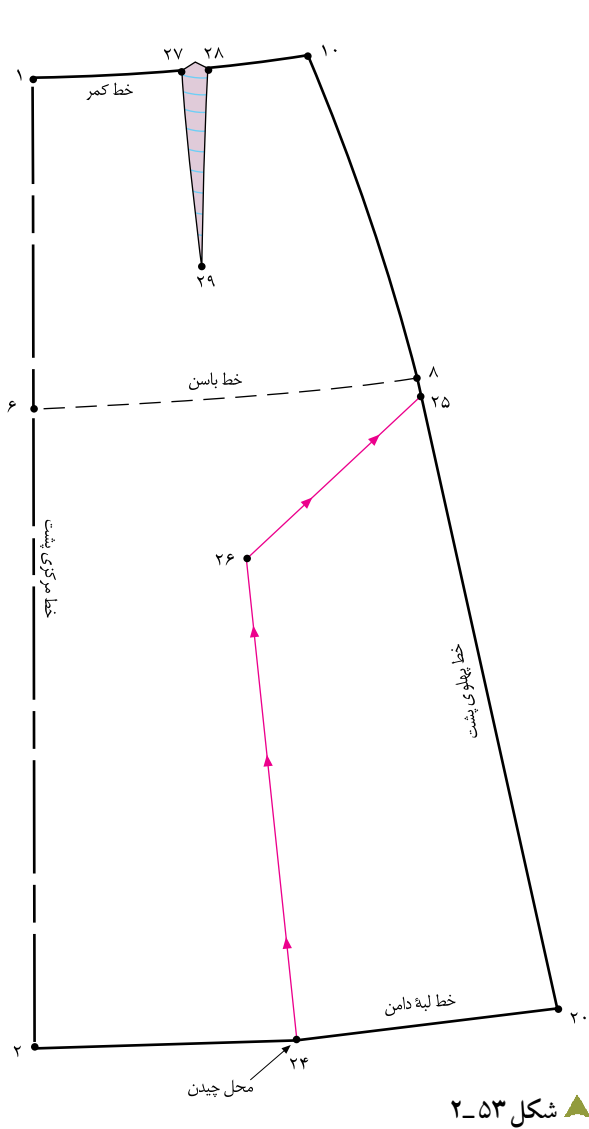
جلو و پشت مشخص کنید.

روش چهارم فون کردن دامن (فون نیوفری)

▲ شکل ۲-۵۱

* در این روش فون، می توان فقط در قسمت های پایین تر از باسن (از ران تا زانو) فون و گشادی لازم را ایجاد نمود.

□ مطابق شکل خطی از نقاط «۲۱ و ۲۲» رسم کنید تا در یک مکان یکدیگر را قطع کنند، نام این نقطه، «نقطه ی ۲۳» است
 □ در قسمت پشت عیناً مانند جلو عمل کنید (شکل ۲-۵۳).
 □ خطوط اوازمان «۲۲ □ ۲۳ □ ۲۱» و «۲۴ □ ۲۶ □ ۲۵» را قیچی کنید.

□ در این روش، می‌توانید یکی از الگوهای دامن فون را رولت کنید.
 □ از «نقطه ی ۸'» به اندازه ی دلخواه (بستگی به مدل دارد) پایین بیابید، «نقطه ی ۲۱» به دست می‌آید.
 خط «۴ □ ۱۹» در لبه ی دامن را تقریبی* نصف کنید. «نقطه ی ۲۲» به دست می‌آید. (شکل ۲-۵۲)

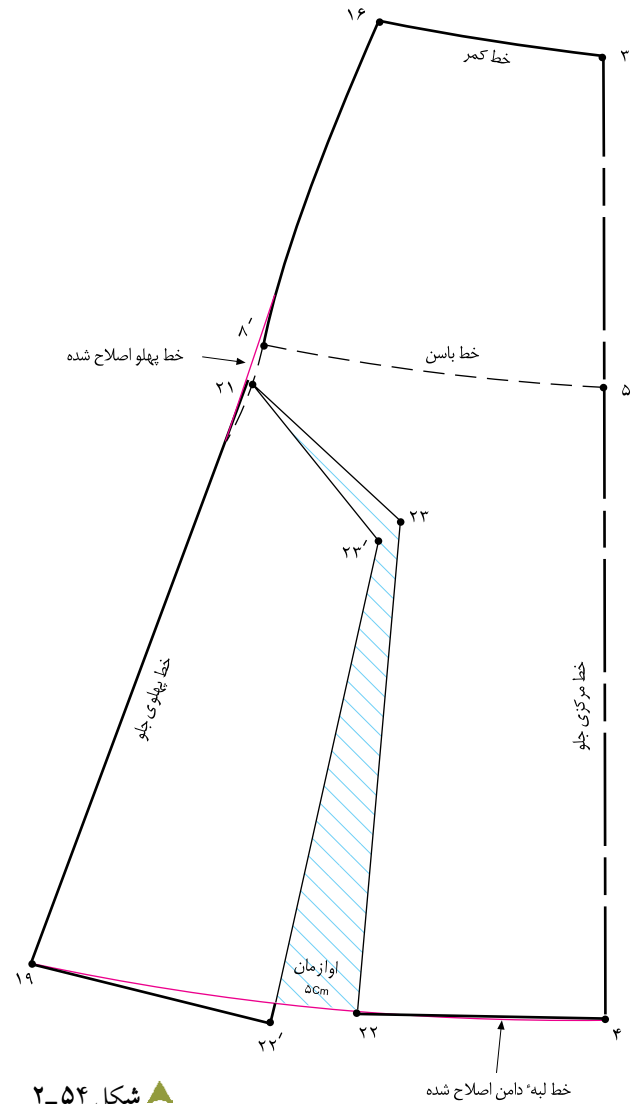
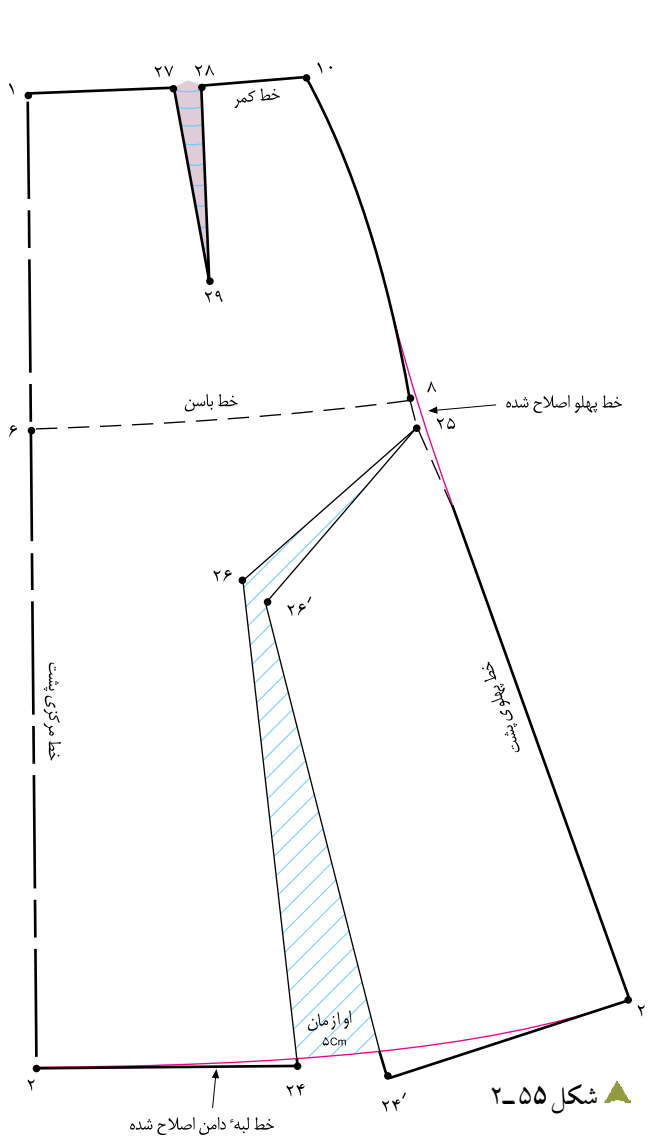
* می‌توان «۱/۴، ۱/۲، ۱/۳» لبه ی دامن را در نظر گرفت، بستگی دارد که گشادی در کدام قسمت لبه ی دامن مد نظر است.

استاندارد مهارت: نازک دوزی زنانه درجه ی ۲ (الگو)
شماره ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴/۲/۴

پیمانه ی مهارتی: توانایی ترسیم الگوی انواع دامن
شماره ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲

واحد کار ۲: توانایی ترسیم الگوی دامن
شماره ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲۲

پهلوی در نقاط «۲۵ و ۲۱» زاویه دارتر می شود.
 □ برای رفع این مشکل به وسیله ی خط کش مخصوص، خط پهلوی را اصلاح کنید.
 □ به وسیله ی خط کش مخصوص، خطوط لبه ی دامن را اصلاح کنید (شکل های ۵۵ و ۵۴).

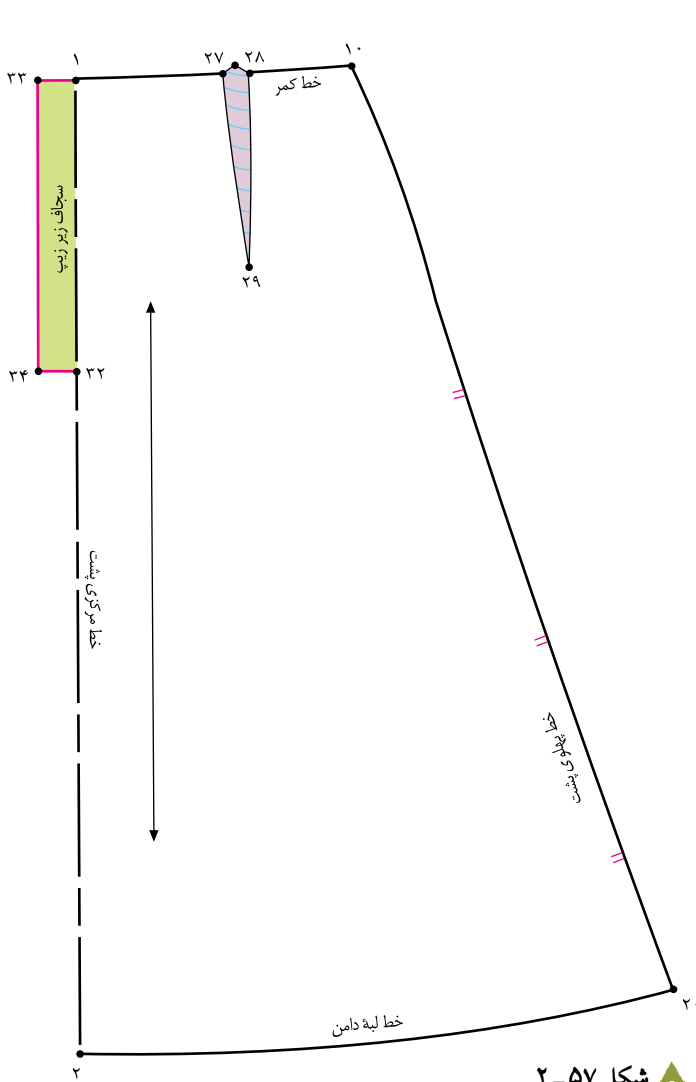
□ در این روش، اوزمان های دامن، از بستن پنس به وجود نمی آید (اوزمان طبیعی نداریم).
 □ از نقاط «۲۴ و ۲۲» کاغذ بچسبانید و به اندازه ی دلخواه* (به مدل و جنس پارچه بستگی دارد) اوزمان دهید.
 □ در این روش، هر اندازه اوزمان لبه ی دامن بیش تر باشد، خط

* در این روش، به دلیل دادن اوزمان در قسمت های داخلی الگو، هر اندازه ای که بخواهیم می توانیم اوزمان لبه ی دامن را بیش تر کنیم.

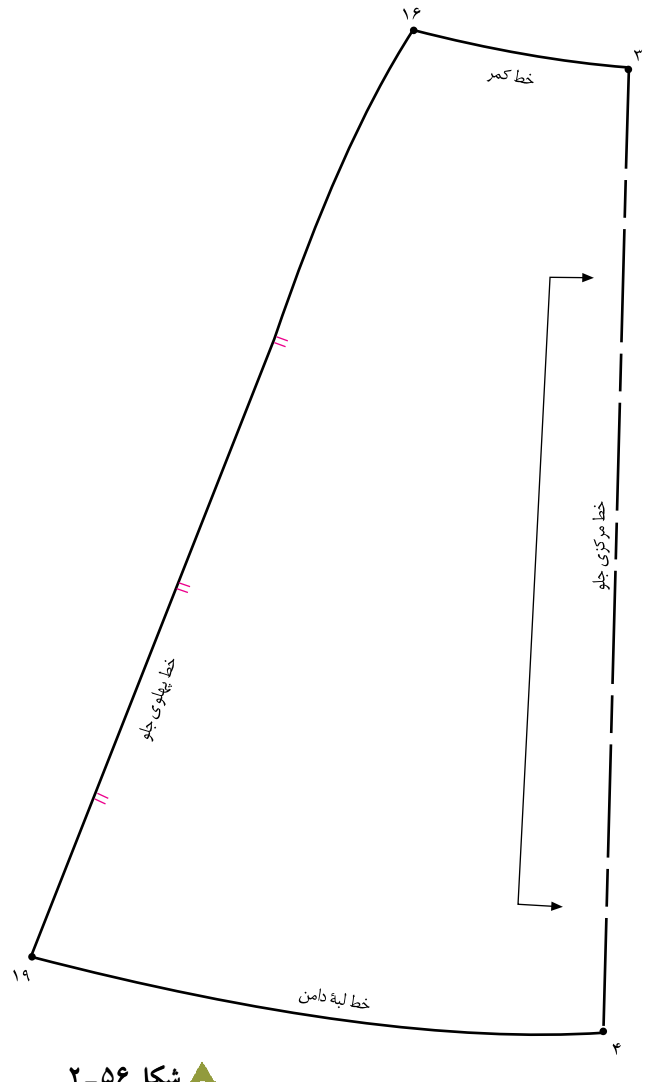
استاندارد مهارت: نازک دوزی زنانه درجه ۲ (الگو)
شماره شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴/۲/۴

پیمانه‌ی مهارتی: توانایی ترسیم الگوی انواع دامن
شماره شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲

واحد کار ۲: توانایی ترسیم الگوی دامن
شماره شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴۱-۲۲

▲ شکل ۲-۵۷

▲ شکل ۲-۵۶

توجه کنید:

پیشنهاد می شود جهت صحیح تر قرار گرفتن این مدل دامن ها روی اندام، الگوی دامن روی دولای بازیابسته را روی الگوهای جلو و پشت مشخص کنید.
این الگوها آماده ی برش یا مدل سازی اند.
(شکل های ۵۷ و ۵۶-۲)

- در خطوط پهلو، «علامت موازنه» را مشخص کنید.
- علامت «راستای پارچه» و «دولای بازیابسته» را روی الگوهای جلو و پشت مشخص کنید.
- این الگوها آماده ی برش یا مدل سازی اند.

توجه کنید:

برای برش پارچه های راه راه در دامن های کلوش و فون از چهار روش می توان استفاده کرد، این روش ها در مدل ها و پارچه های* مختلف متغیر است، ولی به هر حال خطوط راه راه باید دقیقاً در محل خط درز پهلو و مرکز جلو با یکدیگر تلاقی کنند، چه دامن راسته بریده شود و چه اریب.

▲ خط راستای پارچه در درز پهلو قرار می گیرد.
خط پهلو و پشت بدن درز است، درز خط مرکزی جلو، روی دولای باز و به صورت جناقی قرار می گیرد.

▲ خط راستای پارچه، در وسط الگو قرار می گیرد، درزهای پهلو و خط مرکزی جلو، روی دولای باز و به صورت جناقی قرار می گیرد.

▲ خط راستای پارچه، بر اساس خط مرکزی جلو روی دولای باز اریب پارچه قرار می گیرد، درزهای جلو و پهلو به صورت جناقی و درز پهلو روی دولای باز است.

▲ خط راستای پارچه، بر اساس خط مرکزی جلو و روی دولای بسته قرار می گیرد، درز پهلو به صورت جناقی است.

استاندارد مهارت: نازک دوزی زنانه درجه ۲ (الگو)
شماره‌ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴/۲/۴

پیمانه‌ی مهارتی: توانایی ترسیم الگوی انواع دامن
شماره‌ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲

واحد کار ۲: توانایی ترسیم الگوی دامن
شماره‌ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴۱-۲۲

هنرجویان محترم در این صفحه جهت بررسی مدل‌های دامن با آثار طراحان لباس آشنا می‌شوید.

▲ شکل ۵۸-۲

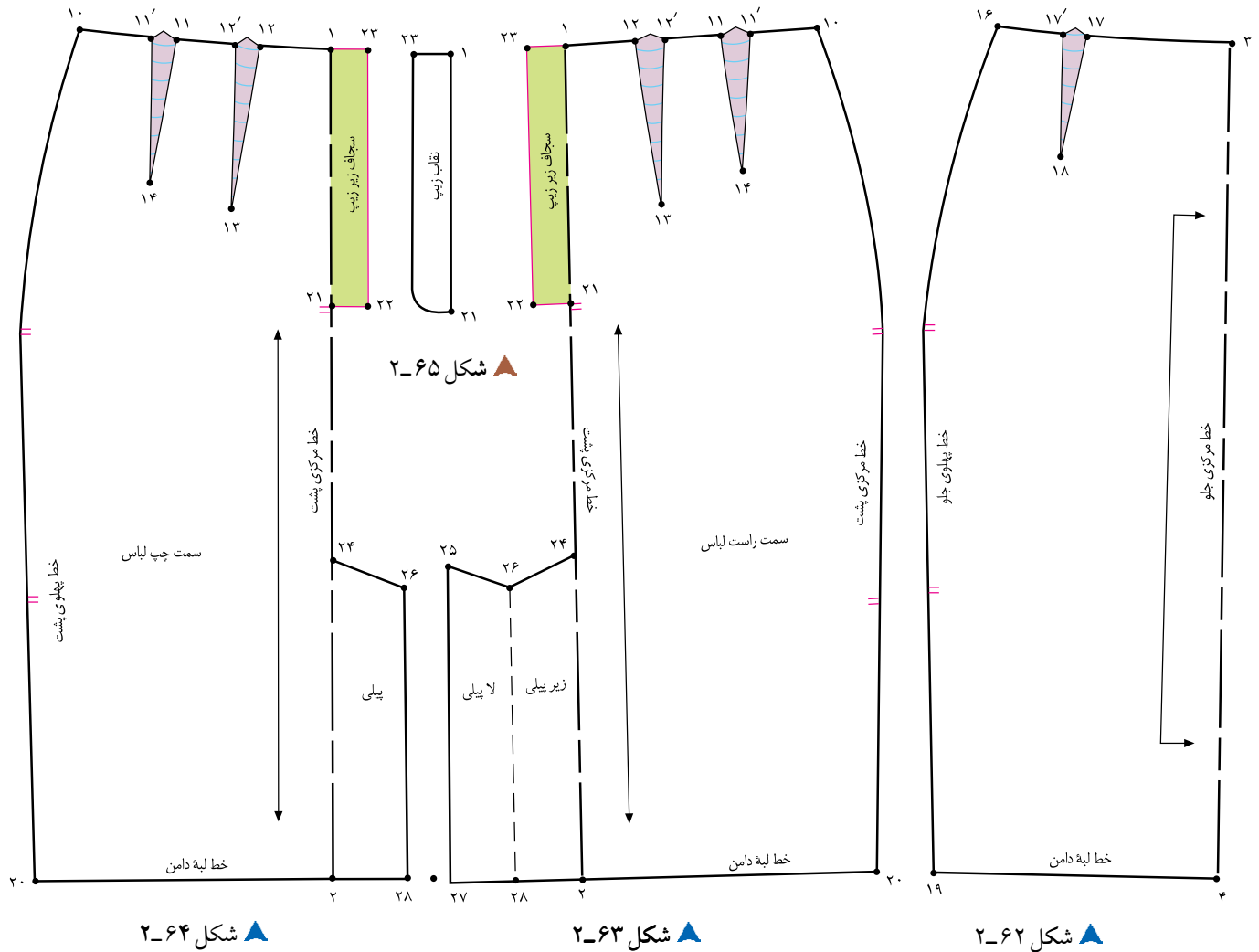
با توجه به طرح‌های بالا، روش برش دامن‌های فون روی پارچه‌های راه‌راه، ایجاد برش اریب و استفاده از تور، چاک‌های پهلو و پشت را انجام دهید.

دامن تنگ با پیلی در خط مرکزی پشت*

▲ شکل ۵۹-۲

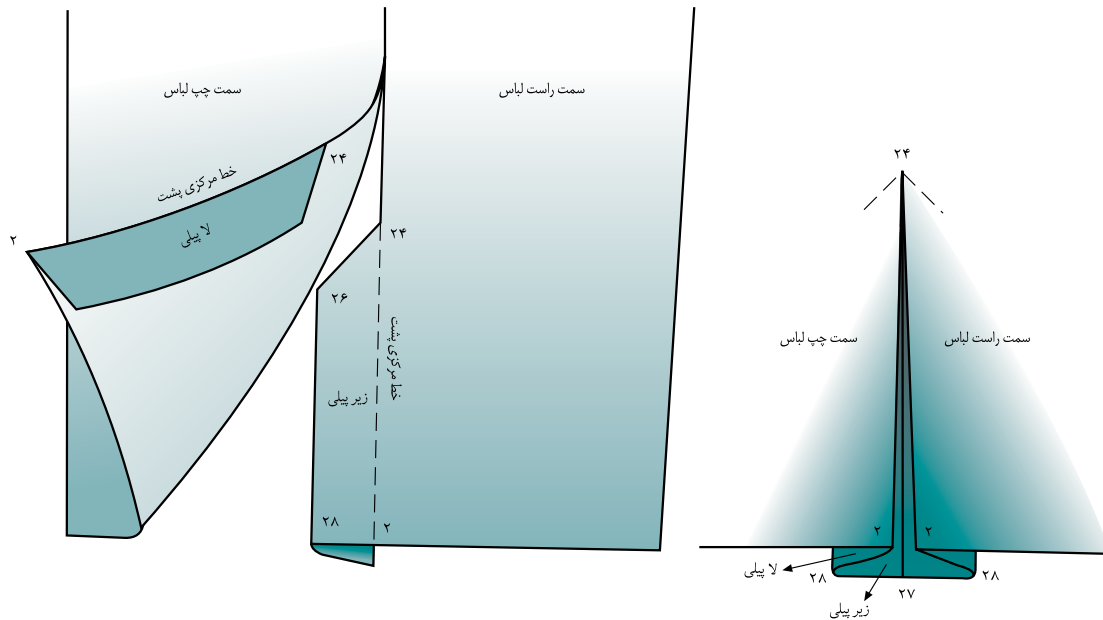
از نقاط «۱۹ و ۲۰» خطوط «۱۹» و «۸» و «۲۰» چیده شود.
 در صورتی که بخواهید پیلی دو طرفه روی خط مرکزی پشت داشته باشید، باید از « $\frac{1}{4}$ الگوی پشت» استفاده کنید (شکل ۲-۶۳).
 اگر بخواهید چاک پیلی به صورت یک طرفه روی الگو باشد، باید از «الگوی کامل پشت» استفاده کنید (سمت راست و سمت چپ لباس). (شکل های ۶۴ و ۲-۶۳)

چپ الگو جدا شود (شکل ۲-۶۴).
 در سمت راست الگو تکه ی پیلی همانند پیلی دو طرفه، کامل آورده شود.
 در صورتی که به نقاب زیرپ نیاز است، تکه ی سجاف زیر زپ «۱» «۲۳» «۲۲» «۲۱» را رولت و لبه ی خارجی را به صورت منحنی رسم کنید. (شکل ۲-۶۵)

برای این مدل، تکه ی «۲۷» «۲۸» «۲۶» «۲۵» از سمت

توجه کنید:

شکل ۲-۶۷ ▲

شکل ۲-۶۶ ▲

□ در الگوی پیلی یک طرفه ی چاک دار سمت چپ لباس، از خط « $24 \square 2$ » و سمت راست از خط « $26 \square 28$ » تا** می شود. اگر پیلی در قسمت جلوی لباس باشد، سمت راست الگوری چپ و برعکس، اگر در قسمت پشت لباس باشد، سمت چپ الگوری راست قرار می گیرد (شکل ۲-۶۷).

□ در کتاب نازک دوزی، جلد اول (دوخت) صفحه ی ۱۷۰، طریقه ی قرارگرفتن پیلی و دوخت آستری آن آموزش داده شده است.

□ در الگوی پیلی دو طرفه*، دو سمت پیلی الگو برابر و روی خط مرکزی پشت پیلی به صورت زیر پیلی و لاپیلی است. معمولاً خط « $24 \square 27$ » تا لبه ی پایین دوخته می شود، ولی در بعضی از مدل ها، لبه ی پایین چاک دار است، در این صورت، خط « $24 \square 27$ » کامل دوخته نمی شود. جهت جلوگیری از آویزان شدن پیلی در «نقطه ی ۲۴» مطابق شکل روی پیلی به صورت اریب دوخته شود. در هنگام برش پارچه، در «نقطه ی ۲۴» حداقل «۳ سانتی متر» جای درز بگذارید و در موقع دوخت، تا درز مرکز پشت تا «نقطه ی ۲۴» بدوزید (شکل ۲-۶۶).

* نام های دیگر آن پیلی دوقلو و معکوس است.

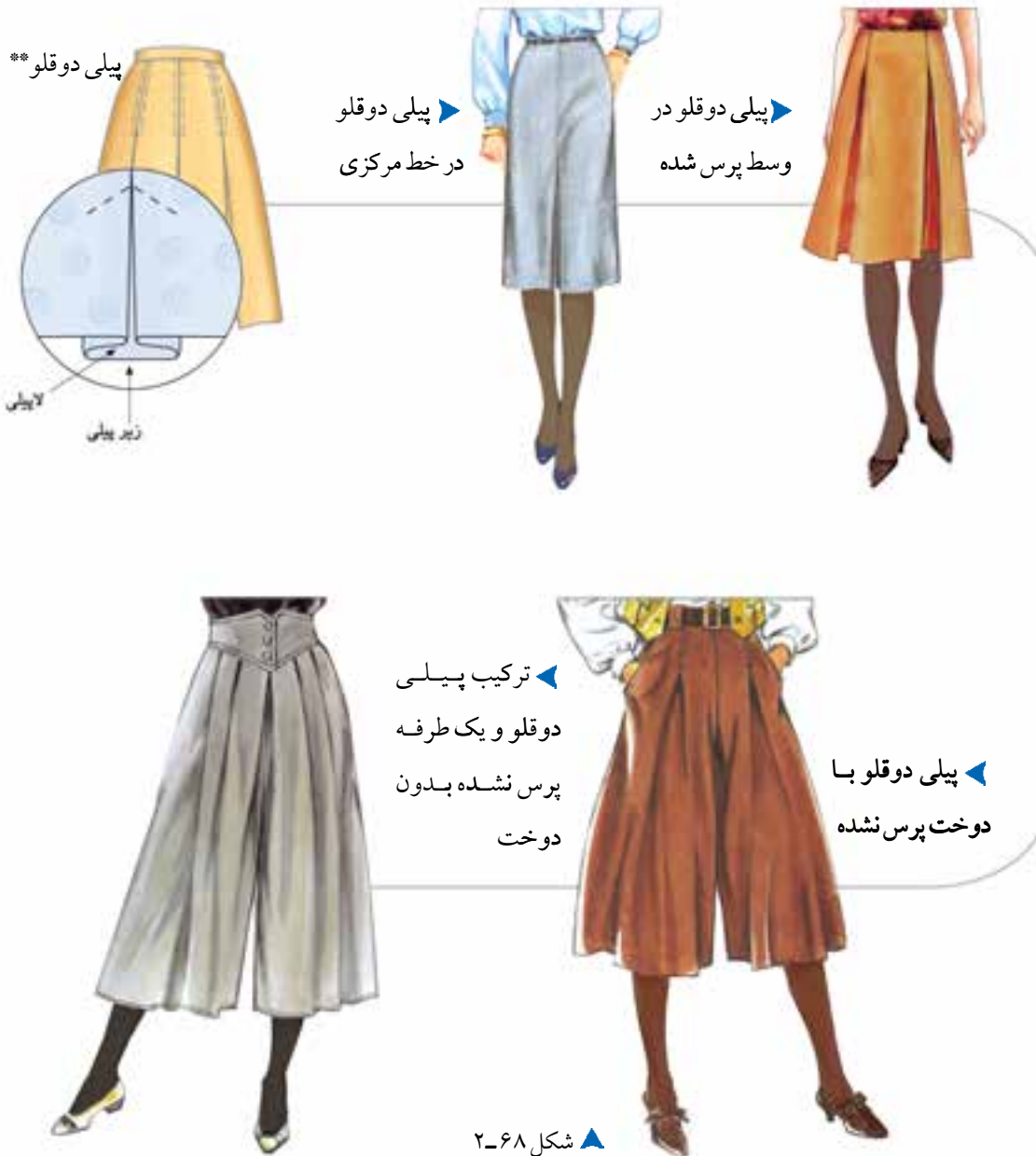
** عیناً مانند پیلی دو طرفه، از «نقطه ی ۲۴» جای درز بگذارید، سپس مراحل «تا کردن» پیلی روی لباس انجام شود.

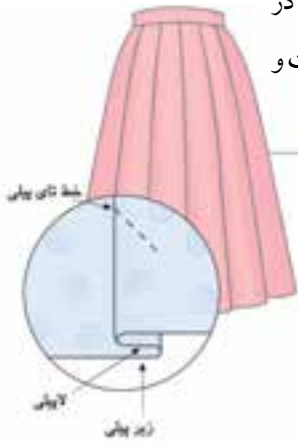

توجه کنید:

همان طور که در الگوی دامن مشاهده کردید، پیلی از اضافه نمودن قسمتی در الگوی اساس به وجود می آید. تنوع در نحوه ی «تازدن» پارچه در جهت مختلف، پرس کردن یا پیلی پرس نشده، و دوخت قسمتی از پیلی (از کمر) باعث به وجود آمدن مدل های متنوع می شود، بر اساس جهت تای پارچه، دو نوع پیلی شکل* می گیرد. ۱. پیلی دوقلو (معکوس)، ۲. پیلی یک طرفه

پیلی یک طرفه*

▶ پیلی یک طرفه در
وسط دامن با دوخت و
پرس شده**

▶ پیلی یک طرفه غیر قرینه
با دوخت و پرس شده

◀ ترکیب پیلی دو قلو و
یک طرفه با برش، بدون
دوخت و پرس نشده

◀ پیلی یک طرفه با
دوخت و پرس شده

▲ شکل ۶۹-۲